

Sanna Uusi-Rasi

Jotain ihan muuta

Tampereen yliopiston syrjäisessä E-siivessä sijaitsee pieni, mutta äänekäs joukko musiikintutkijoita.

Millaista yliopisto-opiskelu oikein on? Epäinhimillistä pänttäämistä. Juoksemista luentosalista toiseen. Selkänikamien rappeutumista repussa kulkevan kirjaston vuoksi. Loppumatonta krapulaa, myös moraalista. Henkijieverissä kilpailua ties mistä meriitistä. Sellaistahan se on, eikö vain?

Tampereen yliopiston Musiikintutkimuksen laitoksen ilmapiiri poikkeaa paljonkin yleisestä käsityksestä. Jos joku vain viitsisi kantaa toiveita mukanaan kouluun, käytävillä kuuluisi hiljainen hipsuttelu, kun hieman boheeminolaiset tyypit vaeltaisivat oma kahvikuppi kourassa ainoaan luentosaliin, jota ei voi saliksi kutsua parhaalla tahdollaankaan. Vähän kuin kotona olisi.

Toisen vuoden etnomusikologian opiskelijaa Iida Savolaista, ei ainakaan hirveästi harmita: ”Kaduttaa yleisesti ehkäpä noin 0,025:nä aamuna viikossa.”

Kun viikossa on seitsemän aamua, Savolaisen kadutusprosentti on hyvin alhainen. Voisi siis olettaa, että etnomusikologiaa opiskelee siis ainakin yksi enimmäkseen motivoitunut oppilas.

Savolainen tuli Musiikintutkimuksen laitokselle suoraan päätettyään lukion. Tampereen yliopisto tai etnomusikologia pääaineena ei ollut turkulaiselle selvä

päämäärä, vaan vaihtoehto muiden joukossa.

”Ensisijaisesti olisin ehkä halunnut mennä johonkin vain kansanmusiikkia soittamalla soittamaan, mutta tähän koitui sitten hienosti kohtalokseni. Minusta tuli akateemikko”, Savolainen hymähtää.

Ilmeisesti ”akateemikon” ura sopii Savolaiselle hyvin: ”Nykyisin etnomusikologia täyttää hienosti opiskeluksi kutsutun elämänosioni, sillä sen kautta tuntuu lähes oikeutetulta pitää pystyssä useaa aikaa vievää musiikkiprojektia. On myös kiva leijua sfääreissä ja epämieluisaan tilanteeseen jouduttuaan, kysyä ihmisiltä tyynesti: Mutta mitä on musiikki?”

Musiikin olemuksen analysoinnilta ei voi välttyä etnomusikologiaa opiskellessa. Yliopistossa musiikkikaan ei vältty tieteelliseltä analyysiltä ja lopulta saattaa olla vaikea puhua musiikista käsitteenä.

Opiskelu tukee harrastuksia

Savolaisen musiikillinen maailma on opiskelun myötä laajentunut sekä auttanut jaksamaan myös musiikin harrastamisen parissa: ”Olen ainakin oppinut tulemaan toimeen tosi erilaisten soittajien kanssa. Muusikonplanttuja on paljon ja monipuolisesti, joten jännittäviä bändikokeiluja on kiva harrastella. Muilta oppii ja vanhana taitaa.”

”Olen myös vähitellen tajunnut miten hullun iso maailma on, ja kuinka hirveän paljon siihen mahtuu musiikillisiä ilmiöitä, ja miten todella vähän siitä lopulta voi tietää”, Savolainen lisää.

Eri musiikkityylien arvottamisen mahdollisuus lyö heti silmille opintoja aloitellessa. Mutta kyllä Savolaisestakin saa vielä puristettua, mikä musiikin laji ei miellytä: ”Italialainen lapsikuorolaulu

teknotaustalla. Ja Tommi Läntinen voi pysyä valitsemallaan Via Dolorosalla.”

Mukava henkilökunta

Pienen laitoksen henkilökuntakin on hyvin pieni ja tulee pian jokaiselle tutuksi. Kuten opiskelijat, myös muu väki on varsin omaleimaista, sekä myös suosittua opiskelijoiden keskuudessa. Tiedusteluun kenen opettajan kanssa haluaisi jakaa aution saaren Savolainen vastaa:

”Parasta olisi saada koko kaarti iltoja ilahduttamaan. Voisi järjestää jonkin sfäärillisen paneelikeskustelun.”

Mutta eivät lämpimät tunteet rajoitu vain opettajiin: ”Jos henkilökuntaa yleensä ajatellaan, niin ottaisin saarelle sen kivan siivoojan joka aina hymyilee ja juttelee. Se varmistaisi olemuksellaan, etten pääsisi masentumaan ympäristön niukasta kulttuuritarjonnasta.”

Omaleimainen yhteisö

Tampereen yliopisto on yksi Suomen suurimmista ja Musiikintutkimuksen laitos yksi yliopiston pienimmistä.

Muiden pääaineiden opiskelijat eivät usein edes tiedä laitoksen olemassaoloa tai sijaintia.

Miten Iida Savolainen kokee pääaineensa oman yksikön poikkeavan muista yliopiston laitoksista?

”Mikä täällä ei olisi poikkeavaa? Tämä on (laitoksen johtajaa) Niemen Jarkkoa siteeraten ’Jotain ihan muuta’.”

”Meillä on akvaariokirjasto, kahvikeidas ja laaduttomimmat vitsit, myös henkilökunnalla! Itseään ei tarvitse selitellä,

sillä kanssaopiskelijat tajuavat että myös hölmö ihminen on ihminen siinä missä muutkin. Opiskelijat tuntuvat suhtautuvan terveen rennosti opiskeluun ja elämään”, Savolainen pohdiskelee.

Kaikin puolin etnomusikologia tuntuu aineelta, jonka opiskelu voi akateemisuuden rinnalla olla myös hauskaa ja rentoa.

Nuorten hakeutuessa yhä enemmän taiteellisille aloille opiskelemaan, luulisi, että myös etnomusikologian opiskelijoiksi olisi tungosta. Näin ei kuitenkaan ole.

Hakijamäärät ovat laskeneet vuosi vuodelta ja lisää toivotaan värikkääseen joukkoon.

Millaisia ihmisiä Savolainen ei kuitenkaan haluaisi viereensä luentosalissa?

”Kusipäät ja natsit pysykööt poissa”, Savolainen lataa tyhjentävästi.

Muut ovat selvästi tervetulleita.

Musiikintutkimuksen laitos on yhden käytävän varrella